Lietas Nr. C26162116
Lietas arhīva Nr. C-1621-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2016. gada 12. septembrī

Rēzeknes tiesas tiesnesis A. Garais izskatīja rakstveida procesā Balvos, Bērzpils ielā 7[a] civillietu /pers. A/ prasības pieteikumā maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016. gada 19. aprīlī tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā- prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk tekstā- atbildētājs).

Prasības pieteikumā, kā apstākļus, kas pamato prasību, prasītāja norādījusi, ka bērns, /pers. C/, dzimis /datums/, atrodas prasītājas aizgādībā. Kopā ar atbildētāju prasītāja nedzīvo no 2015. gada augusta mēneša. Atbildētājs par bērnu neinteresējas, materiāli neatbalsta, bērna aprūpi prasītāja nodrošina viena.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1., 2.2. punktu lūdz: piedzīt no atbildētāja viņas labā uzturlīdzekļus, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, bērna /pers. C/ uzturam, kā noteikts 2013. gada 15. janvāra MK noteikumos Nr. 37, katru mēnesi līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā, bet pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas valstī līdz dēls pats būs spējīgs sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, 2016. gada 21. aprīlī atbildētājam, uz prasības pieteikumā norādīto adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa. Tiesas noteiktajā termiņā no atbildētāja paskaidrojumi tiesā nav saņemti, kā arī nav saņemts pamatots lūgums lietu skatīt mutvārdu procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu (148. pants), 2016. gada 21. aprīlī, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (l.l. 12-13).

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā. 2016. gada 30. maijā, paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2016. gada 12. septembrī.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, izvērtējot prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

Lietā esošā bērna /pers. C/ dzimšanas apliecības kopija apstiprina, ka bērna vecāki ir: tēvs /pers. B/, māte /pers. A/ (l.l. 10).

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo, piekto daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Saskaņā ar noteikumu 2. punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu maksājis uzturlīdzekļus, tādēļ tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas un no 7 gadu

vecuma sasniegšanas līdz pilngadībai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2. punktu, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2016. gada 1. janvāra ir 370 *euro*.

Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas, par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu, tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2016. gada 19. aprīļa, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33. panta otro daļu, 34., 35., 42. pantiem, no atbildētāja valsts labā piedzenami arī tiesāšanās izdevumi- valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, no kuru samaksas prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu, ir atbrīvota.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, ar šo spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu gada summa /pers. C/ uzturam ir 1110 EUR (92,50 EUR x 12 mēneši). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro* maksājama valsts nodeva- 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*. Valsts nodeva no 1110 EUR sastāda 166,50 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu sastāda 4,91 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[27] panta pirmās daļas noteikumiem tiesas spriedums lietās par maza apmēra prasībām stājas spēkā šā likuma 203. panta noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar šī likuma otrās daļas noteikumiem spriedumu par maza apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā. Apelācijas instances tiesas spriedums kasācijas kārtībā nav pārsūdzams un stājas spēkā tā pasludināšanas dienā.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no iepriekš teiktā un saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 43., 97., 192., 189.-193., 195., 204.[1], 250.[21], 250.[25], 250.[27] panta, tiesa

n o s p r i e d a

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas un no bērna 7 gadu vecuma līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2016. gada 19. aprīļa.

Noteikt, ka, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 166,50 EUR (viens simts sešdesmit seši *euro* un 50 centi).

Valsts nodeva maksājama jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē. Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Rēzeknes tiesā Balvos. Ja valsts nodeva netiks samaksāta spriedumā noteiktajā termiņā, tad tiks izdots izpildu raksts par valsts nodevas piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu piegādāšanu 4,91 EUR (četri *euro* un 91 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu maksājami jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (par pavēstēm). Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Rēzeknes tiesā Balvos. Ja tiesāšanās izdevumi netiks segti spriedumā noteiktajā termiņā, tiks izdots izpildu raksts par tiesas izdevumu piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rēzeknes tiesā Balvos (Bērzpils iela 7a, Balvi, LV-4501).

Tiesnesis A. Garais